

Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL)

RAPPORT NR. 12/2019
07.03.2019

Årsrapport og regnskap for 2018

Forskningsmidlene
for jordbruk og matindustri

Rapport: Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL)
Årsrapport og regnskap for 2018

Avdeling: Landbruksproduksjon
Seksjon for forskning, velferds- og pristilskudd

Dato: 07.03.2019

Ansvarlig: Hilde Haug Simonhjell

Bidragstere: Elin Brekke, Heidi Engeset og Eline Kvamme Hagen

Rapport-nr.: 12/2019

Innholdsfortegnelse

1 Leders beretning	4
2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	6
2.1 Formål	6
2.2 Forvaltning av midlene	6
2.3 Styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter	7
2.4 Sekretariatet ved Landbruksdirektoratet	8
2.5 Disponering av midlene.....	9
2.5.1 Åpen utlysning.....	9
2.5.2 Rammebevilgninger	10
2.5.3 Om søknadsprosessen ved åpen utlysning.....	10
2.6 Samarbeid med Norges forskningsråd	11
3 Årets aktiviteter og resultater.....	12
3.1 Styrets arbeid.....	12
3.2 Kontaktmøte med Landbruks- og matdepartementet	13
3.3 Samarbeid med Norges forskningsråd.....	13
3.4 Om søknadsprosessen 2018.....	14
3.4.1 Innspill til forskningsprioriteringer.....	14
3.4.2 Temaer for utlysningene.....	14
3.4.3 Innkomne søknader og innvilgning av disse.....	16
3.5 Rammebevilgninger	18
3.5.1 Langsiktige strategiske programmer ved Nofima.....	18
3.5.2 Forskningsprogrammet MILJØFORSK.....	18
3.6 Forskningsformidling og profilering.....	18
3.7 Langtidsbudsjett	19

4 Styring og kontroll i virksomheten.....	21
5 Vurdering av framtidutsikter	22
6 Årsregnskap	23
6.1 Ledelseskomentar til årsregnskapet 2018	23
6.1.1 Formål	23
6.1.2 Bekreftelse.....	23
6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold.....	23
6.2 Prinsippnote til årsregnskapet	25
6.3 Oppstilling av bevilgningsrapportering.....	25
6.4 Fondsregnskap med noter.....	26
Vedlegg 1: Budsjett 2018	28
Vedlegg 2: Pågående FFL-prosjekter pr. 31.12.2018.....	29

1 Leders beretning

Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) er opprettet i henhold til Lov om forskningsavgift på landbruksprodukter av 26. juni 1970 nr. 74 med senere endringer og tilhørende Forskrift om forskningsavgift på landbruksprodukter av 20. desember 2012 nr. 1417.

Formålet er å sikre økonomisk grunnlag for forskning knyttet til landbruksprodukter som brukes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler eller fôrkorn til husdyr.

Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter er oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet som gir føringer for virksomheten, og følger opp gjennom årlige dialogmøter. I tillegg inviterer styret næringen og forskningsinstitusjoner til å gi innspill til faglige prioriteringer, blant annet gjennom dialogmøter.

Styret for FFL samarbeider tett og har felles styremøter med Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen. Under betegnelsen *Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri* har vi fellesutlysninger av midler til forskningsprosjekter. Vi lyste i 2018 ut midler til Forskerprosjekter med næringsmedvirkning og Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN). Sistnevnte var en fellesutlysning med Forskningsrådets BIONÆR-program.

Tematikken for årets utlysning var: Økt bærekraftig matproduksjon basert på norske ressurser – over hele landet, økt utnyttelse av biomasse, reduserte klimagassutslipp og klimatilpasset produksjon, ny teknologi, mattrygghet og helse, samt næringens samfunnsøkonomiske betydning.

Av i alt 41 Forskerprosjektsøknader ble tolv innvilget med en total ramme på 90,8 mill. kroner. Det kom inn 43 IPN-søknader med et samlet ressursbehov på 232,5 mill. kroner. Disse ble behandlet i styremøte i februar 2019 og ti søknader med en ramme på 42,3 mill. kroner ble innvilget. Styrene legger vekt på å prioritere søknader med høy forskningskvalitet og med god næringsmedvirkning i tråd med kravene i utlysningen og politiske føringer. Styrene har i sine vurderinger lagt vekt på at forskningen skal være relevant for næringa og tilpasset norske forhold.

Det var god tematisk bredde i innsendte søknader og det er verdt å nevne at både antall søknader og graden av vitenskapelig kvalitet synes å øke fra år til år. Dette er gledelig. Med hensyn til en begrenset økonomisk ramme innebærer det at styrene i større grad må avslå prosjekter av høy kvalitet.

Vi lyste også ut midler til utredninger og forprosjekter hvor det kom inn i alt 42 søknader til de to søknadsfristene. Av disse ble ni forprosjekt finansiert av FFL med totalt 3,5 mill. kroner. Sju prosjekter ble finansiert av JA.

FFL- styret har et særlig ansvar for å yte midler til Nofima. Vi bevilger årlig midler til fire flerårige strategiske programmer. I 2018 utgjorde dette 74 mill. kroner. Prosjektene følges opp gjennom årlig rapportering til Forskningsrådet. Vi har også et årlig kontaktmøte med Nofima hvor resultater og framdrift av prosjektene blir presentert og diskutert.

Styret vil takke Norges forskningsråd for samarbeidet om utlysning og forvaltning av forskningsmidlene.

Sekretariatet i Landbruksdirektoratet tilrettelegger for og følger opp styrets beslutninger på en veldig god måte. Vi takker for innsatsen i 2018!

Oslo, 7. mars 2019

Anne Kathrine Fossum
Anne Kathrine Fossum
Styreleder

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Formål

Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter er opprettet i henhold til Lov om forskningsavgift på landbruksprodukter av 26. juni 1970 nr. 74 med senere endringer og tilhørende Forskrift om forskningsavgift på landbruksprodukter av 20. desember 2012 nr.1417.

Alle norskproduserte landbruksprodukter og importerte, med de unntak som er spesifisert i forskriften, er avgiftsbelagte. Formålet med forskningsavgiften er å sikre økonomisk grunnlag for forskning knyttet til landbruksprodukter som brukes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler eller fôrkorn til husdyr.

Det er et mål å oppnå god samordning av midler fra *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter* (FFL), *Forskningsmidler over jordbruksavtalen* (JA), og forskningsmidler til landbruk som Norges forskningsråd deler ut. En slik samordning sørger for at en får best mulig effekt av midlene samlet sett.

2.2 Forvaltning av midlene

Ot.prp. nr.6 (2000-2001) *Om endringer i lov av 26. juni 1970 nr. 74 om forskningsavgift på visse landbruksprodukter* legger til grunn at Nofima AS sin virksomhet skal sikres gjennom avgiftsmidlene. Vedtektene for *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter* fastslår at styret for FFL har en særlig plikt til å yte midler til Nofima AS. Med basis i lov, forskrift og dokumenter som regulerer bruken av fondsmidlene, er FFLs finansiering primært knyttet til en utvikling av forskningsmiljøet som betjener jordbruks- og matsektoren.

Midler som ikke går til Nofima, går hovedsakelig til finansiering av forskningsprosjekter etter åpen utlysning, enten som egen utlysning eller som fellesutlysning med program i Norges forskningsråd. Som hovedregel skal resultatene være åpne for alle.

Midlene skal anvendes til forskning i hele verdikjeden fra primærleddet til industri- og forbrukerleddet. I Ot.prp. nr. 6 (2000-2001) legges det også til grunn at de ulike sektorene i matvarekjeden som betaler forskningsavgift, skal komme rimelig ut når avgiftsmidlene fordeles.

Det er viktig å sikre næringsrettede prosjekter som har god brukervedvirkning og -forankring. Det er derfor et klart mål å trekke næringsaktørene enda sterkere med i arbeidet med forskning og utvikling (FoU). Dette vil bidra til at resultatene fra forskningen er relevant for næringen og øker næringsaktørenes interesse og forståelse for betydningen av FoU-basert kunnskap for verdiskaping.

Sekretariatet fører oversikt over fordelingen av bransjeinntektene og importinntektene for å sikre dette. Satsen for forskningsavgiften på norskproduserte og importerte råvarer er 0,35 prosent av brutto fakturagrunnlag. På importerte halvfabrikata og ferdigvarer er satsen 0,25 prosent av tollverdien. For kjøtt, egg, melk og korn er avgiften omregnet til en øresats, se tabell 1.

Følgende virksomheter har stått for innkreving av avgiften i 2018:

- Landbruksdirektoratet: Kjøtt, egg, melk, korn, vegetabiler og honning
- Skatteetaten: Importerte avgiftspliktige varer

Tabell 1. Satser for forskningsavgift i 2018 i kr pr.kg eller liter. For honning og vegetabiler utgjør avgiften 0,35 % av brutto fakturabeløp ekskl. merverdiavgift.

Produkt	Forskningsavgift, kr/kg, liter	
	1.7.2017-30.6.2018	1.7.2018-30.6.2019
Egg	0,07	0,07
Kjøtt inkl. fjørfekjøtt	0,15	0,14
Korn	0,0097	0,01
Melk	0,0189	0,019
Vegetabiler	0,35 %	
Honning		

2.3 Styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter

Landbruks- og matdepartementet utnevner et styre som skal forvalte avgiftsmidlene. Styret består av sju personer med varamedlemmer.

Tabell 2. Sammensetning av styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter i 2018.

Medlem	Varamedlem	Reprenterere
Anne Kathrine Fossum (leder)	Anne Berit Løset	Landbruks- og matdepartementet
Terje Sletnes	Anna Maria Karlsen	NHO Mat og drikke
Arnstein Røyneberg	Per Harald Agerup	Norges Bondelag
Olaf Godli	Ann Merete Furuberg	Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Lars Iver Wiig	Anne Berit Aker Hansen	Norsk Nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund
Kristin Taraldsrud Hoff	Åge Klepp	Norsk Landbrukssamvirke
Sigrid Helland	Bård Gultvedt	Virke
Observatør		
Siri Anzjøn		Norges forskningsråd

Styrets ansvar og oppgaver er regulert i *Lov om forskningsavgift på landbruksprodukter* av 26. juni 1970, og vedtekter fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 4. januar 2016.

Styremedlemmene i styret for *Forskningsmidler over jordbruksavtalen* er også medlemmer i styret for *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter*. Styrene har samordnet møtene for å sikre en helhetlig, effektiv og fleksibel forvaltning av midlene i de to ordningene.

Styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter i 2018. Fra venstre Siri Anzjøn (observatør), Lars Iver Wiig, Sigrid Helland, Terje Sletnes, Olaf Godli, Arnstein Røyneberg, Kristin Taraldsrud Hoff og Anne Kathrine Fossum (leder). Foto: Kai Berg-Pettersen

2.4 Sekretariatet ved Landbruksdirektoratet

Landbruksdirektoratet er sekretariat for styret for *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter* (FFL). Oppgaven er lagt til *Avdeling landbruksproduksjon, Seksjon forskning, velferds- og pristilskudd*.

Sekretariatet utfører oppgaver i tråd med forskningsstyrenes formål og vedtak. Det innebærer å forberede saker for styrene, administrere og følge opp prosjekter, ha god oversikt over økonomien, og formidle informasjon om FoU finansiert av de to styrene.

I 2018 har sekretariatet bestått av rådgiver Eline Kvamme Hagen, seniorrådgiver Elin Brekke og seniorrådgiver Heidi Engeset. Ansvarlig for sekretariatet har vært seksjonssjef Hilde Haug Simonhjell.

Sekretariatet for FFL og JA 2018, fra venstre Eline Kvamme Hagen, Hilde Haug Simonhjell (Leder for Seksjon forskning, velferds- og pristilskudd), Heidi Engeset og Elin Brekke. Foto: Kai Berg-Pettersen

2.5 Disponering av midlene

2.5.1 Åpen utlysning

Forskningsprosjekter

Forskningsmidler fra JA og FFL er primært rettet mot anvendte problemstillinger. Begge benytter derfor virkemidlene *Forskerprosjekter* og *Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN)*. Dette er to ulike prosjekttyper som Forskningsrådet benytter.

Styret har satt som forutsetning for å innvilge Forskerprosjekter at som hovedregel skal minimum 20 prosent av de totale prosjektkostnadene finansieres av næringslivet, nettopp for å sikre god brukermedvirkning og forankring. I tråd med strategien for styrene for FFL og JA kan det imidlertid gjøres unntak for prosjekter som ivaretar kollektive kunnskapsbehov og hvor det ikke kan forventes brukermedvirkning. Dessuten er det gjennom føringer i jordbruksoppjøret i 2018 også åpnet for å gjøre unntak for prosjekter som omhandler klima, miljø og dyrevelferd.

For innovasjonsprosjekter skal normalt minst 50 prosent av de totale prosjektkostnadene finansieres av prosjektansvarlig (næring) og samarbeidspartnere, men for små og mellomstore bedrifter kan kravet reduseres helt ned til 20 prosent. Statsstøtteregelevet setter begrensningene her.

Utredninger og forprosjekter

Det disponeres også midler til utredninger og forprosjekter. Sekretariatet i Landbruksdirektoratet ivaretar nødvendige funksjoner relatert til vurdering av innkomne søknader, tilsagnsbrev, rapportering og utbetaling av midlene.

2.5.2 Rammebevilgninger

Nofima

Matforskingsinstituttet Nofima er tildelt midler til flerårige strategiske programmer. Inneværende periode gjelder for 2017-2020. Nofima rapporterer årlig til styret om bruken av midlene til de strategiske programmene.

MILJØFORSK

FFL har siden 2008 bidratt med midler inn i Forskningsrådets forskningsprogram MILJØFORSK. Det rapporteres årlig til styret om aktiviteten i programmet. For mer informasjon om enkeltsøknader vises det til programmets [hjemmeside](#).

2.5.3 Om søknadsprosessen ved åpen utlysning

Søknadsprosessen for IPN- og Forskerprosjekter er felles for *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter* og *Forskningsmidlene over jordbruksavtalen*, og bestod i 2018 av fire steg:

Steg 1 – Innspill til forskningsprioriteringer

Forskningsinstitusjoner og landbruks- og matnæringen blir invitert til å gi skriftlige innspill til temaer og problemstillinger de mener bør prioriteres i forskning innen midten av februar. Styrene deltar også på arenaer for muntlige innspill.

Steg 2 – Utlysning

Styrene vedtar forskningsprioriteringer for kommende år. Utlysning av forskningsmidler blir offentliggjort i slutten av mars. Utlysningen blir publisert både på Landbruksdirektoratets og Forskningsrådets hjemmesider.

Steg 3 – Skissevurdering

For Forskerprosjekter er det obligatorisk innlevering av prosjektskisse innen en frist i mai. Styrene vurderer skissene ut fra relevans og næringsmedvirkning, og gjør en helhetlig vurdering. Søkere med godkjente skisser blir invitert til å skrive full prosjektsøknad innen en frist i september/oktober. For IPN er det frivillig å sende inn skisse. Forskningsrådet vurderer skissene og gir veiledning til søkerne for at prosjektsøknaden skal bli best mulig.

Steg 4 – Søknadsbehandling

Søknadene sendes inn gjennom Forskningsrådets sine systemer, og blir deretter vurdert av fageksperter administrert av Forskningsrådet. Den forskningsfaglige evalueringen danner beslutningsgrunnlag for styrenes tildeling. Søknadene blir behandlet av styrene i desember/februar. Styrene legger vekt på søknadens relevans, næringsforankring og nytteverdi, i tillegg til forskningsfaglig kvalitet og en helhetlig vurdering av søknadene. Forskningsrådet følger opp innvilgede prosjekter administrativt, herunder kontraktsinngåelse og videre oppfølging med hensyn til framdrift, rapportering og utbetaling.

Styret ønsker å styrke kontakten med næringsaktører og FoU-institusjoner. Ett av tiltakene er å stille krav til prosjektlederne om formidling av resultater fra prosjektene.

2.6 Samarbeid med Norges forskningsråd

Bruk av administrative tjenester

Styret kjøper tjenester av Norges forskningsråd til administrativt arbeid knyttet til utlysning, søknadshåndtering og prosjektoppfølgning. Disse tjenestene er regulert gjennom en egen samarbeidsavtale.

Samarbeid med BIONÆR

Bærekraftig verdiskaping i mat- og biobaserte næringer (BIONÆR) er et forskningsprogram i regi av Norges forskningsråd. BIONÆR har som hovedmål å utløse forskning og innovasjon for verdiskaping i norske biobaserte næringer. Deler av programmet overlapper tematisk med FFL og JA. Det er derfor etablert et nært samarbeid mellom styrene for JA og FFL og BIONÆR-programmet i Forskningsrådet om den årlige utlysningen av midler. Dette gir en effektiv forvaltning av de samlede forskningsmidlene innen mat- og landbrukssektoren.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Styrets arbeid

Det er gjennomført seks møter i styret for *Forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL)*. Styremøtene har vært felles med styremøtene for JA. Totalt har disse to styrene behandlet 46 saker i 2018.

«Strategiplan for forskningsstyrene 2018-2022» ble vedtatt på styremøtet i desember 2017. I 2018 har styrene utarbeidet en handlingsplan hvor det er fastsatt tiltak og framdriftsplan for følgende områder relatert til strategiplanen: Brukernytte, kunnskapsproduksjon, forvaltning, samarbeid og kommunikasjon.

Hovedoppgaven for FFL-styret er å sikre økonomisk grunnlag for forskning knyttet til landbruksprodukter som brukes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler eller fôrkorn til husdyr. En viktig oppgave i 2018 har derfor, som tidligere år, vært innvilgning av nye forskningsprosjekter, utredninger og forprosjekter og prosessene rundt dette. Dette inkluderer dialog med og innspill fra næring og forskningsmiljøer.

Sluttrapporter fra avsluttede forskningsprosjekter, utredninger og forprosjekter er gjennomgått av styret fortløpende.

Økonomisk oversikt og oppfølging er en sentral del av styrets ansvar, og økonomisk status er derfor et viktig tema på styremøtene. Budsjett og langtidsstrategier er gjennomgått i forbindelse med utlysning og innvilgning. Økonomien er stabil, og forbruket er kontrollert og i henhold til styrets vedtatte langtidsstrategi.

Norges forskningsråd gjennomfører for tiden en større endringsprosess som også vil påvirke FFL-styrets arbeid. I løpet av 2018 har det derfor vært nødvendig for styret å gjøre en del tilpasninger og valg med hensyn til konsekvensene dette får for FFL-styrets årshjul og for bruk av virkemidler. Det gjenstår en del avklaringer fra Forskningsrådets side før endelig modell er klar. 2019 vil derfor bli et overgangså før alt skal være på plass fra 2020, og det vil derfor være nødvendig for FFL-styret å se nærmere på hvordan en på best mulig måte kan få nyttiggjort seg den nye modellen.

Habilitet

Habilitetsbestemmelsene i Forvaltningsloven gjelder for styrene for Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri. I § 10, kapittel II i Forvaltningsloven står det at «Foruten for offentlige tjenestemenn gjelder bestemmelsene i kapitlet her tilsvarende for enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan».

Regler om habilitet sikrer at avgjørelser treffes på et så objektivt grunnlag som mulig og ikke påvirkes av styremedlemmenes særlige stilling. Dette er viktig for å opprettholde tillit til de avgjørelser styret tar, noe som er spesielt viktig i behandling av innkomne søknader. Styret er svært oppmerksomme på dette, og har etablert faste rutiner for hvordan habilitet skal vurderes.

Tabell 3. Styremøter for FFL i 2018

<i>Møtedato</i>	<i>De viktigste sakene</i>
14. februar	Behandling og innvilgning av IPN-søknader for oppstart i 2018.
8. mars	Årsmelding 2017. Forskningsprioriteringer for 2018 (utlysningstekst). Utlysning av midler til utredninger og forprosjekter. Vurdering av fordelingsnøkkel IPN/Forskerprosjekt.
30. mai	Prioritering av søknadsskisser for Forskerprosjekt. Behandling og innvilgning av søknader til utrednings- og forprosjekter. Handlingsplan for 2018-2022 og kommunikasjonsplan for 2018-2019.
12. september	Inntektsprognose FFL – innspill til nysaldering av statsbudsjettet 2018. Orientering om planteforedlingsarbeid hos Graminor AS.
25. oktober	Budsjett for FFL 2019. Konsekvenser av endringer i Norges forskningsråd og årshjul for FFL/JA. Finansiering av utredningssøknader inn i Agros (elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem). Rapportering Nofima.
18. desember	Behandling og innvilgning av søknader om Forskerprosjekt med oppstart i 2019. Behandling og innvilgning av søknader til utredninger og forprosjekt med oppstart i 2019. Fordeling av administrasjonshonorar til Norges forskningsråd mellom JA og FFL. Orientering fra Norges forskningsråd. Kontaktmøte med Landbruks- og matdepartementet.

3.2 Kontaktmøte med Landbruks- og matdepartementet

Årets kontaktmøte mellom styrene for FFL og JA og Landbruks- og matdepartementet (LMD) ble avholdt 18. desember.

Viktige temaer for møtet var økonomisk status og budsjett, tematiske prioriteringer, utlysning og tildeling av midler til forskning og utredninger, status for Nofimas strategiske programmer, kommunikasjon, FFL/JA- styrets strategiarbeid.

3.3 Samarbeid med Norges forskningsråd

Norges forskningsråd har det siste året vært inne i en større endringsprosess som i tillegg til organisatoriske endringer omfatter endringer i virkemidler, utlysning- og søknadsprosess. Dette får konsekvenser også for FFL og JA, og krever derfor en tilpasning på flere områder. Problemstillinger knyttet til dette har stått sentralt i dialogen med Forskningsrådet gjennom store deler av 2018, og 2019 vil bli preget av å være et overgangså fram til endelig modell forventes å være klar innen utgangen av året. I kontaktmøte med Forskningsrådet 18. desember fikk styret en orientering om bakgrunnen for og konsekvenser av endringene.

Samarbeidsrutiner og konkrete oppgaver rundt årets utlysning og samordning av søknadsprosessene har også vært viktig dette året. Styrene for FFL, JA og BIONÆR har også i år hatt felles utlysning av midler til innovasjonsprosjekter. Forskningsrådet gir tilbakemelding på frivillig skisse som et tilbud til

søkerne for økt kvalitet på de fullstendige søknadene. Det ble som tidligere gjort en felles helhetlig vurdering rundt innvilgning av innovasjonsprosjektene.

Det har dessuten blitt utarbeidet en felles utlysning mellom FFL, JA, BIONÆR og MILJØFORSK med tema «bærekraftig bruk og vern av utmarksressurser». Denne gjelder prosjekter med oppstart i 2020.

3.4 Om søknadsprosessen 2018

3.4.1 Innspill til forskningsprioriteringer

Invitasjon til å gi innspill til prioriteringer av forskningsområder for 2019 ble lagt ut på Landbruksdirektoratets nettsider og sendt ut på e-post til relevante aktører i desember 2017. Fristen for å sende innspill var 15. februar 2018.

Landbruksdirektoratet mottok 32 skriftlige innspill fra næring, forvaltning og FoU-aktører. Sekretariatet deltok dessuten på fire innspillsarenaer i tre ulike landsdeler hvor aktører fra næringsliv, FoU-miljø og det offentlige var representert:

Hurtigruteseminaret i regi av NIBIO (november 2017). Temaer som ble løftet fram var klimagassutslipp og klimatilpasning i nordnorsk landbruk, forbud mot dyrking av myrjord og betydningen for det arktiske landbruket, muligheter for grøntproduksjon i nord og rovdyrtaap i beitenæringen.

Grønn Forskning Midt-Norge (januar 2018). Tema som gikk igjen var kretsløpstankegang, sirkulærøkonomi, kunnskapsbehov om jord og gjødsel, ønske om mer FoU-aktivitet innen driftsledelse på hver enkelt gård og nye verktøy som kan hjelpe bonden til å ta økonomiske og klimasmarte avgjørelser.

«*Norsk teknologiplattform (NTP) Food for Life*» (februar 2018). NTP-medlemmene representerer matindustrien. Aktørene løftet fram bærekraftige og helseaktive dietter, mer kunnskap om forbrukeratferd og atferdsendring, sirkulær økonomi og bærekraft i hele verdikjeden, effektiv matproduksjon ved bruk av nye teknologi og fokus på «den norske smaken».

NIBIO-konferansen (februar 2018). Tema for årets konferanse var «Mat, miljø og muligheter» og det ble blant annet fokusert på mulighetene ny teknologi kan gi og hvordan landbruk kan bli en bærende og nyskapende kraft i næring og samfunn.

3.4.2 Temaer for utlysningene

Mottatte innspill og målsetningene i *Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – en fremtidsrettet jordbrukspolitikk* (og innstillingen til meldingen), *Prop. 141 S (2016-2017) om Jordbruksoppgjøret 2017 m.m.*, *Jordbruksavtale 2017-2018* og *Prop. 1 S (2017-2018)* var grunnlaget for tematiske prioriteringer i hovedutlysningen av forskningsmidler i 2018.

Årets utlysningstekst for midler til IPN og Forskerprosjekt:

Hovedprioriteringer for 2019 er forskning innen:

Tematiske føringer

Forskningsprosjektene skal bidra til økt konkurransekraft, lønnsomme og bærekraftige verdikjeder i jordbruk og matindustri. Det ønskes forskning på følgende områder:

Økt bærekraftig matproduksjon basert på norske ressurser - over hele landet

Det må fokuseres på bedre og mer kostnadseffektiv utnyttelse av grovfôr fra inn- og utmark og bærekraftig agronomi, inkludert kunnskap om ulike produksjoner, jord, gjødsling, plantevern og økologisk landbruk. Forskning bør bidra til en økt forståelse av hvordan jordbrukspraksis påvirker økosystemet.

Økt utnyttelse av biomasse

Det er et mål å utnytte fornybar biomasse i Norge fullt ut. Forskning må bidra til å kartlegge, foredle og utnytte biomasse og restråstoff, både fra jordbruk, skogbruk og marine ressurser, som eksempelvis kan brukes som proteinkilder til kraftfôr, gjødsling og energiproduksjon i jordbruket. Det ønskes mer kunnskap om mulighetene, og utfordringene, ved å integrere verdikjeder og utnytte alle ressurser i en sirkulærøkonomi.

Reduserte klimagassutslipp og klimatilpasset produksjon

Forskning skal styrke kunnskap om prosesser og tiltak i jordbruket som bidrar til reduserte klimagassutslipp og til bedre karbonbalanse. Forskingen skal være tilpasset norske forhold. Det ønskes livsløpsanalyser og forskning på klimaavtrykk av ulike verdikjeder. Det er behov for mer kunnskap om klimatilpasset produksjon, og utvikling av norske tilpasningsstrategier for matproduksjon i møte med et fremtidig, våtere klima.

Ny teknologi

Utvikling av teknologi som automatiserer ressurskrevende arbeidsoppgaver i matproduksjonen og som gir økt produksjon og mindre belastning på miljøet er ønskelig. Effektive og miljøvennlige automatiserte produksjonslinjer fra råstoff til konsum må etterstrebes. Det trengs mer forskning og utvikling innen bioteknologi, sensorteknologi og digitalisering, samt innsamling, analyse og bruk av store datamengder (Big Data).

Mattrygghet og helse

Det er et økende fokus på mattrygghet, redusert matsvinn, kostholdsrelatert helse og forbrukeratferd. Det er behov for mer kunnskap på disse områdene. Videre trengs det forskning som bidrar til å styrke plante- og dyrevelferd og gir økt kunnskap om sammenhengene mellom folkehelse, dyrehelse og økosystem.

Næringens samfunnsøkonomiske betydning

Det ønskes forskning på hvilken betydning norsk jordbruk og matindustri har for økonomiske og samfunnsmessige forhold.

Politiske føringer for bruk av forskningsmidlene

Overordnede politiske føringer går fram av [Meld. St. 11 \(2016-2017\) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon](#) og [innstillingen](#) til meldingen.

Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen skal disponere forskningsmidler som er i tråd med årlige jordbruksoppgjør. For årets utlysning gjelder de overordnede føringene i jordbruksoppgjøret for 2017-2018, jf. Prop. 141 S (2016–2017):

Midler til forskning og utvikling over jordbruksavtalen har som formål å støtte utvikling av ny kunnskap og teknologi til landbruks- og matsektoren. Forskning av høy kvalitet og med relevans for sektorens næringsliv skal bidra til økt matproduksjon, trygg mat og til bærekraft og konkurranseevne i sektoren. Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen skal ved utlysning og tildeling ta hensyn til behovet for kunnskap for reduserte utslipp av klimagasser fra jordbruket og økt lagring av karbon i jord og skog. Videre skal avtalestyrets prioriteringer støtte opp under sektorens muligheter som omtales i [regjeringens strategi for bioøkonomi](#).

Utllysning med tema utmark

JA-styret og FFL-styret har i samarbeid med Forskningsrådets program MILJØFORSK og BIONÆR lyst ut 30 mill. kroner til samarbeidsprosjekt for bærekraftig bruk og vern av utmarksressurser. Utlysningen ble publisert i desember 2018, med søknadsfrist 10. april 2019. JA-styret bidrar med 10 mill. kroner inn i utlysningen. Utlysningen tar utgangspunkt i FN sine bærekraftsmål og utmarka sin rolle i en bærekraftig utvikling, med vekt på norske forhold. Under tematiske prioriteringer er sentrale perspektiv for kunnskapsutvikling vektlagt, og det er løftet frem to prioriterte kunnskapsutfordringer. Søknadene skal inkludere både miljø, landbruk og næringsaspekt.

Utllysning av midler til utredninger og forprosjekter

Nedenfor presenteres årets utlysningstekst for midler til utredninger og forprosjekter som gjaldt ved begge hovedutlysningene, med frist henholdsvis 20. april og 1. november. For søknadsfristen 1. november ble teksten oppdatert med føringene gitt i Prop. 94 S (2017–2018) om Jordbruksoppgjøret 2018 m.m.:

Prioriterte områder for 2018/2019

Det er ønskelig med utredninger som belyser hvilke muligheter som finnes og hvilke utfordringer som må løses for å oppnå verdiskaping og økt konkurransekraft innen jordbruk og matindustri.

Bioøkonomien skaper potensiale for verdiskaping framover. Deler av denne verdiskapingen ligger i samhandling med blå sektor. For utredninger og forprosjekter hvor problemstillingene involverer både blå og grønn sektor, er det et krav at næringsaktører fra den jordbruksbaserte verdikjeden er betydelig involvert i prosjektet.

Midler til utredninger og forprosjekter skal brukes i tråd med landbrukspolitiske føringer i *Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon* og *innstillingen* til meldingen.

Føringer for forskningsmidler over jordbruksavtalen

Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen skal disponere forskningsmidler som er i tråd med årlige jordbruksoppgjør.

Prioriteringene skal være i tråd med overordnet føring, jf. Prop. 141 S (2016–2017) om Jordbruksoppgjøret 2017 m.m.:

Midler til forskning og utvikling over jordbruksavtalen har som formål å støtte utvikling av ny kunnskap og teknologi til landbruks- og matsektoren. Forskning av høy kvalitet og med relevans for sektorens næringsliv skal bidra til økt matproduksjon, trygg mat og til bærekraft og konkurranseevne i sektoren. Avtalestyret skal ved utlysning og tildeling ta hensyn til behovet for kunnskap for reduserte utslipp av klimagasser fra jordbruket og økt lagring av karbon i jord og skog. Videre skal avtalestyrets prioriteringer støtte opp under sektorens muligheter som omtales i regjeringens strategi for bioøkonomi. Styret prioriterer nærmere innenfor disse områdene.

Bioøkonomistrategi: Kjente ressurser – uante muligheter

Strategien har tre overordnede mål som en forsterket innsats innenfor bioøkonomien skal bidra til å utløse. For å nå disse målene skal innsatsen konsentreres rundt fire innsatsområder. Hvert innsatsområde er konkretisert i to delmål. Les hele [«Bioøkonomistrategien»](#) på Regjeringen.no.

3.4.3 Innkomne søknader og innvilgning av disse

Utllysningsteksten for Forskerprosjekt ble publisert på Landbruksdirektoratets hjemmeside i mars. Utlysningen ble i tillegg lagt ut på Forskningsrådets hjemmeside under «*Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri*» (MATFONDAVTALE). Skissefrist for Forskerprosjekter var 2. mai. Søknadsfristen var 12. september.

IPN-utlysningen var felles med BIONÆR, og ble publisert på Landbruksdirektoratets hjemmeside i mars og på BIONÆR sin hjemmeside i april. For IPN var den *frivillige* skissefristen 29. august og søknadsfristen 10. oktober.

For Forskerprosjekter med oppstart i 2019 ble det avsatt ca.20 mill. kroner samlet fra JA og FFL, mens det ble avsatt ca. 10 mill. kroner til innovasjonsprosjekter.

Søknadsfristene for å søke midler til forprosjekt og utredninger var 20. april og 1. november.

Skissevurdering Forskerprosjekt

Innen fristen 2. mai var det kommet inn hele 76 skisser til Forskerprosjekt, 20 flere enn i 2017. Etter behandling i styremøte 30. mai ble 43 invitert til å skrive full søknad.

Innvilgning

IPN-søknader for prosjekter med oppstart i 2018

Søknadsprosessen for innovasjonsprosjekter med oppstart i 2018 ble omtalt i årsmeldingen for JA for 2017. Søknadene ble behandlet i styremøte i februar 2018 og innvilgningen var samordnet med BIONÆR. Det kom inn 32 søknader som Forskningsrådet vurderte som relevante for Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri. Det ble søkt om 52,8 mill. kroner for 2018 og totalt 195 mill. kroner. Styrene for FFL/JA innvilget i alt ni prosjekter, tilsvarende 15,3 mill. kroner for 2018 og 61 mill. kroner totalt for hele perioden. FFL-midlene utgjorde henholdsvis 10,8 og 43 mill. kroner av dette. BIONÆR innvilget fem av IPN-søknadene.

Forskerprosjekter og IPN med oppstart i 2019

Innen fristen kom det inn 41 Forskerprosjektsøknader og 43 IPN-søknader. I desember innvilget styrene 13,4 mill. kroner fra FFL til tolv Forskerprosjekter med oppstart i 2019. Dette innebærer at 60,0 mill. kroner er bundet opp i hele prosjektperioden som går fram til og med 2022. IPN-søknadene med oppstart i 2019 blir styrebehandlet i februar. Fra FFL ble det satt av 5,6 mill. kroner i 2019 og 23,3 mill. kroner for hele perioden til innovasjonsprosjekter.

Det var god tematisk bredde i innsendte søknader og det er verdt å nevne at både antall søknader og graden av vitenskapelig kvalitet synes å ha økt de siste årene, både for Forskerprosjekter og IPN. Med hensyn til den økonomiske rammen innebærer det at styrene i større grad må avslå prosjekter av høy kvalitet.

I 2018 var det 14 Forskerprosjektsøknader med hovedkarakter 6 gitt av Forskningsrådets fagekspertter (7 er høyest oppnåelig), som det ikke var rom for å innvilge. I 2017 var det kun to Forskerprosjektsøknader av tilsvarende kvalitet som styrene ikke hadde rom for å innvilge.

Utredninger og forprosjekter

I de to ordinære søknadsomgangene, med frist henholdsvis 20. april og 1. november, kom det inn i alt 42 søknader med et samlet ressursbehov på 19,3 mill. kroner. 16 søknader ble innvilget til en sum på 7,0 mill. kroner. Av disse ble ni forprosjekt finansiert av FFL med i alt 3,5 mill. kroner. De øvrige prosjektene ble finansiert av JA.

Vedlegg 2 inneholder en oversikt over alle pågående prosjekter vedtatt pr.31. desember 2018. Informasjon om prosjektene innvilget i 2018 er lagt ut på direktoratets [hjemmeside](#). Informasjon om forsker- og innovasjonsprosjekt er tilgjengelig i Prosjektbanken hos Norges forskningsråd.

3.5 Rammebevilgninger

3.5.1 Langsiktige strategiske programmer ved Nofima

Nofimas fire strategiske programmer som ble innvilget for perioden 2017-2020 omhandler disse temaene:

- Spektroskopi, modellering og konsumerkunnskap
- Innovasjon som grunnlag for bærekraftig verdiskapning i matnæringene
- Bærekraftig utnyttelse av norske råvarer med fokus på helsefortinn og nye anvendelser
- Trygg, holdbar mat – redusert mikrobiologisk smitte av råvarer og produkt, forbedret styring og kontroll, optimal emballering

Innvilgede midler utgjør 74,1 mill. kroner for 2018, og 300,692 mill. kroner totalt. Framdriftsrapport for de strategiske programmene for 2018 ble behandlet og godkjent av styret på møtet 24. oktober. Det var innsendt en skriftlig framdriftsrapport på forhånd, som også var vurdert av Forskningsrådet. Ledelsen for Nofima Mat samt lederne for de strategiske programmene ga i styremøtet dessuten en grundig orientering om arbeidet og framdriften i programmene. Det ble også redegjort om arbeidet med å etablere en referansegruppe som skal bidra til å sikre relevant og brukerrettet forskning. Dette er i tråd med anmodningen FFL-styret har gitt tidligere om å opprette en slik referansegruppe.

Styret var tilfredse med rapporteringen som ble gitt og ønsker å videreføre årlige kontaktmøter med Nofima i tillegg til den skriftlige rapporteringen.

3.5.2 Forskningsprogrammet MILJØFORSK

FFL-styret vedtok i 2017 å bevilge 2 mill. kroner årlig for perioden 2018-2020 for videreføring av Forskningsrådets MILJØFORSK-program. Det samme gjorde JA-styret. Kontaktmøte med MILJØFORSK ble avholdt 13. mars for årlig rapportering om aktiviteten i programmet. For mer informasjon om enkeltsøknader vises det til programmets [hjemmeside](#).

3.6 Forskningsformidling og profilering

Styrene ønsker å tilgjengeliggjøre forskningsresultater for potensielle brukere. Vi har et godt samarbeid med kommunikasjonsavdelingen i Landbruksdirektoratet om utarbeidelse av nyhetssaker m.m. Det blir lagt ut informasjon om påbegynte og avsluttede prosjekter på Landbruksdirektoratet sin [hjemmeside](#). Utover dette, har det blitt lagt ut nettnyheter fortløpende om prosjekter og andre aktiviteter relatert til FFL/JA, ofte i samråd med Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og medvirkende næringsaktører og forskningsinstitusjoner. Flere av prosjektene som har blitt innvilget av FFL og JA har vært omtalt i media, særlig Nationen og Bondebladet har hatt flere reportasjer fra pågående og nye prosjekter. Dette viser at prosjektene oppleves som aktuelle og interessante, og med nytteverdi for næringa.

Tabell 4. Publiserte nettnyheter i 2018 fra FFL og JA på Landbruksdirektoratets hjemmeside

21.12	Ny forskning for et mer klimasmart landbruk
10.12	Høyere kornproduksjon med tettere veiledning
16.11	30 mill. kroner til forskning på utmark
14.11	Nye frister for forskningsmidlene
21.09	2,4 mill. kroner til utredninger om klima, miljø og husdyrproduksjon
20.06	Utlysning av utredningsmidler over jordbruksavtalen
06.06	Nye utgreiingsprosjekt: Frå mikroplast til bruk av kunstig luktesans
04.05	45 mill. kroner til innovasjonsprosjekt i næringslivet - utlysning åpnet
21.03	Utlysning av inntil 90 mill. kroner til Forskerprosjekt med næringsmedvirkning
15.03	Utlysning for utredninger og forprosjekter – to frister i 2018
16.02	61 millioner til forskning og nyskapning
04.01	105 millioner delt ut til forskerprosjekt og utredninger

3.7 Langtidsbudsjett

De aller fleste prosjektene som forskningsmidlene helt eller delvis finansierer er flerårige og med en lengde på tre-fire år. Tabell 5 viser effekten av de årlige bevilgningene over tid. Midlene innvilges for hele prosjektperioden, men med nødvendige forbehold om Stortingets budsjettvedtak, LMDs budsjettgodkjenning og inntekter gjennom forskningsavgiften.

Den ideelle situasjonen for forvaltningen av forskningsmidlene, er at man hvert år har et relativt stabilt beløp til disposisjon til nye prosjekter. Forutsatt fireårige prosjekter vil den ideelle situasjonen være at dette beløpet er i størrelsesorden $\frac{1}{4}$ av innvilgningsrammen. Det krever at ansvaret for igangværende prosjekter det påfølgende året ikke overstiger $\frac{3}{4}$ av den totale bevilgningen. Dette er utfordrende å få til i praksis, og gjør det nødvendig å se omfanget av prosjekter over flere år. Tabellen er et hjelpemiddel for å få til størst mulig stabilitet og oversikt over effekt av innvilgning på kort og lang sikt. Målet er at bevilgninger gjøres innen forsvarlige rammer, samtidig som egenkapitalen holder seg mellom 10 og 15 prosent av fondsinntektene.

Tabell 5. Langtidseffekt av årlige bevilgninger pr. 31.12.2018 fram til 2024. (alle tall i 1 000 kroner)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Inngående midler	Resultat	Budsj./Progn.	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Prognose for avgiftsinnbetaling		168 168					
Beløp i Prop. 1 S (2018-2019) Statsbudsjettet	159 700	158 901	169 850	171 548	173 264	174 996	176 746
Prognosert avgiftsinnbetaling ut over ramme	5 359	9 267					
Renteinntekter	782	700	700	700	700	700	700
Sum disponible midler	165 841	168 868	170 550	172 248	173 964	175 696	177 446
Vedtatt ansvar (OBS! Røde tall=ikke vedtatt)	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagn
Nofima - Strategiske program (2017-2020)	74 124	74 124	78 228	80 105	82 028	83 997	86 013
Pågående forskningsprosjekter	91 412	85 668	64 308	32 580	9 579	1 341	0
Pågående forprosjekt	2 431	2 549	580				
Rammeprogram MILJØFORSK, NFR (2018-2020)	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Inndratte eller tilbakeførte midler	-368						
Sum prosjektansvar	169 599	164 340	145 116	114 685	93 607	87 338	88 013
Administrasjon Landbruksdirektoratet	3 946	4 064	4 162	4 261	4 364	4 469	4 576
Styrekostnader	327	600	600	600	600	600	600
Utredninger og forprosjekter inn i Agros		200					
Administrasjon Norges forskningsråd (FFL/JA = 60/40)	1 563	1 601	1 639	1 678	1 719	1 760	1 802
Sum adm.kostnader*	5 836	6 465	6 401	6 540	6 682	6 828	6 978
Tilgjengelige midler	Ramme	Ramme	Ramme	Ramme	Ramme	Ramme	Ramme
Ramme for kommende forprosjekt		451	2 420	3 000	3 000	3 000	3 000
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2019**		5 671	7 146	6 862	3 346	284	
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2020**			19 000	24 130	22 990	10 640	1 207
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2021**				19 000	24 130	22 990	13 513
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2022**					19 000	24 130	29 197
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2023**						19 000	25 400
Ramme flerårige prosjekter med oppstart 2024**							19 000
Sum tilgjengelige midler	0	6 123	28 566	52 992	72 466	80 044	91 317
Utbetalt restansvar fra tidligere år	4 650						
Sum utgifter	180 085	176 928	180 082	174 217	172 755	174 210	186 307
Egenkapital pr. 31.12 året før	50 063	35 819	27 759	18 226	16 257	17 466	18 952
Årsresultat - endringer i perioden pr. 31.12	-14 244	-8 060	-9 533	-1 969	1 209	1 487	-8 861
Egenkapital (bankbeholdning) pr. 31.12	35 819	27 759	18 226	16 257	17 466	18 952	10 092
Restansvar pr. 31.12. fra året før	-12 143	-7 492					
Vurdering av egenkapital mot fondets inntekter							
10 % av sum driftsinntekter	16 584	16 887	17 055	17 225	17 396	17 570	17 745
15 % av sum driftsinntekter	24 876	25 330	25 582	25 837	26 095	26 354	26 617

*)12.10.2018: Netto årlig økning på 2,4 % justert ihht. forslag til statsbudsjett for 2019.

**) Illustrasjonstill. Anslag årlig ramme tilgjengelig for innvilgning. Ramme 2.-5. år følger av ramme 1. år ganget med gj.sn. endring i siste fem års tilsagn.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Fondet følger regler og prinsipper for økonomistyring i staten. Landbruks- og matdepartementet godkjenner budsjett og regnskap etter at det er styrebehandlet.

Gjeldende lov og forskrift er henholdsvis lov om forskningsavgift på landbruksprodukter av 26. juni 1970 nr. 74 og forskrift om forskningsavgift på landbruksprodukter av 20. desember 2012 nr. 1417. Det foreligger reviderte vedtekter gjeldende fra 4. januar 2016. Samarbeidet med Norges forskningsråd er regulert gjennom en samarbeidsavtale.

5 Vurdering av framtidsutsikter

Framtidens utfordringer innen jordbruk og matindustri trenger forskningsbasert kunnskap. Fondets inntekter avhenger av mengde norskproduserte og importerte landbruksprodukter til ervervsmessig bearbeiding eller framstilling av nærings- og nytelsesmidler, og fôrkorn til husdyr. Så lenge befolkningen vokser, vil inntektene være relativt stabile og økende med prognosert befolkningsvekst. En prisvariasjon på nasjonale og importerte produkter samt variasjon i kronekurs vil imidlertid bidra til noe variasjon i inntektene. Dette tar vi høyde for gjennom en egenkapital på 10 - 15 prosent av årlige fondsinntekter. I tillegg er all prosjektfinansiering innvilget med forbehold om at fondsinntektene blir som forventet.

Tabell 6. Avgiftsinntekter 2010-2018 fordelt på sektorer for norske råvarer. Inntekt fra import i egen kolonne.

Sektor	Vegetabler	Honing	Kjøtt	Egg	Fjørfe	Melk	Korn	Import	SUM
År	%	%	%	%	%	%	%	%	kroner
2010	5,5	0,1	26,7	3,0	9,0	20,0	6,5	29,3	128 403 352
2011	6,9	0,1	26,1	2,9	9,2	18,8	6,1	30,0	127 925 816
2012	8,1	0,0	23,0	3,2	8,8	19,8	5,7	31,3	140 332 972
2013	7,5	0,0	22,0	3,0	9,4	18,5	5,6	34,0	143 823 684
2014	7,8	0,0	21,8	2,8	9,4	18,2	6,5	33,3	149 154 828
2015	7,8	0,1	21,5	2,6	8,4	18,2	7,3	34,1	157 044 661
2016	8,0	0,0	20,3	2,9	8,5	16,8	7,5	35,9	158 471 832
2017	7,7	0,1	22,5	2,4	9,2	18,9	7,1	32,1	173 130 152
2018	7,9	0,1	21,5	3,2	8,3	17,6	5,2	36,1	165 058 864
2010-2018	7,5	0,1	22,8	2,9	8,9	18,5	6,4	32,9	

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommantar til årsregnskapet 2018

6.1.1 Formål

Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter er opprettet i henhold til lov av 26. juni 1970 nr. 74 med senere endringer og tilhørende forskrift av 20. desember 1012 nr. 1417. Det er et ordinært B2-fond under Landbruks- og matdepartementet, hvor fondets oppgave er å dele ut midler til forskningsprosjekter innen landbruks- og matsektoren i henhold til lov og forskrift og vedtekter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Dette innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt. Kapitalen i fondet er plassert på rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank og inngår i statens konsernkontoordning.

Regnskap og årsrapport for fondet behandles av styret den 7. mars 2019. Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fondet. Regnskapene er ikke ferdig revidert pr.d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2019.

6.1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at bevilgningsrapportering og fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold

Budsjettet for fondet i 2018 var basert på en forsiktig inntektsprognose, og en mer offensiv utgiftsprognose. Denne graden av forsiktighet gir fondet en ønsket trygghet for å kunne ivareta forpliktelser knyttet til innvilgede prosjekter. Budsjettet følger i vedlegg 1.

I 2018 er det krevet inn 165,0 mill. kroner i forskningsavgift Det er 4,0 mill. kroner lavere enn budsjettet slik det så ut etter nysaldering av inntektsbudsjettet i september. Avviket fra revidert budsjett skyldes i hovedsak at inntekt fra avgift på korn og kjøtt ble henholdsvis 4,6 mill. kroner og 1,4 mill. kroner lavere enn antatt, basert på prognoser pr.august. Dette har sammenheng med tørken som rammet store deler av landet i 2018. Inntektene for de øvrige sektorene ble omtrent som forventet.

De samlede utgiftene i 2018 var på 180,1 mill. kroner og var 4,4 mill. kroner over budsjett. Avviket skyldes utbetaling av gjenstående ansvar for prosjekter med tilsagn om tilskudd før 2018. Ved inngangen til 2018 hadde fondet et restansvar på 12,1 mill. kroner. Gjenstående ansvar pr.31.12. er på 7,5 mill. kroner. Da er også kr 367 502 i inndratte midler hensyntatt. Styrekostnader var også i år lavere enn budsjettet. De samlede administrative utgiftene for 2018 var på 5,8 mill. kroner, noe som utgjør ca. 3,5 prosent av fondets inntekter.

Regnskapet er gjort opp med et negativt årsresultat på 14,2 mill. kroner. Fondets egenkapital er pr.31.12.2018 på 35,8 mill. kroner mot 50,0 mill. kroner ved sist årsskifte. Fondet har nå en

egenkapital på 21,6 prosent sett opp mot fondets inntekter. Styret mener egenkapitalandelen i fondet bør være på 10 - 15 prosent. Det gir et ønsket handlingsrom til prosjektinnvilgning for kommende år.

Fondets aktivitet i 2018 er innenfor de økonomiske rammene og bidrar til en trygg økonomi for fondet.

Oslo, 7. mars 2019

Anne Kathrine Fossum
Styreleder

Arnstein Røyneberg
Norges Bondelag

Olaf Godli
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Lars Iver Wiig
Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Sigrid Helland
Hovedorganisasjonen Virke

Kristin Taraldsrud Hoff
Norsk Landbrukssamvirke

Terje Sletnes
NHO Mat og Drikke

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1. og 3.5.6, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter endringen på bankbeholdningen i løpet av året, samt innestående beløp i banken pr 31.12. Oppstillingen av resultatregnskapet viser overføringer til fondet, overføringer fra fondet og periodens resultat. Oppstillingen av balansen viser fondets eiendeler samt kapital og gjeld.

Oppstillingen av fondsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene i punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Fondets inntekter er bundet til nærmere fastsatte formål med varighet utover ett budsjettår. Ansvar (innvilgede prosjekter som enda ikke er kommet til utbetaling) vil fremgå av tabeller gjengitt i dette dokumentet. Landbruksdirektoratet er i Prop. 1 S (2017-2018) gitt fullmakt til å overføre bevilgning, samt å utbetale fra fondet etter vedtak gjort av styret.

6.3 Oppstilling av bevilgningsrapportering

Tabell 7. Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger rapportert i likvidrapport					
		Note	Regnskap 2018		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			50 063 452		
Endringer i perioden			-14 244 709		
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges bank			35 818 743		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2018	2017	Endring
811113	Beholdninger på konto i Norges Bank		35 818 743	50 063 452	-14 244 709

6.4 Fondsregnskap med noter

Tabell 8. Resultatregnskap i perioden 1. januar – 31. desember 2018

Oppstilling av resultat for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter	Note	2018	2017
<i>Overføring til fondet</i>			
Overføring fra andre statlige regnskaper	1	782 033	525 133
Overføringer fra departementet/andre statlige regnskaper	2	165 058 864	173 130 152
Overføring av forskningsavgift	2	0	313 377
Sum overføringer til fondet		165 840 897	173 968 661
<i>Overføringer fra fondet</i>			
Overføringer til andre statlige regnskaper	3	4 273 099	4 120 574
Overføring til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter		0	-
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	4	2 046 042	75 730 387
Tilskudd til ideelle organisasjoner		0	-
Tilskudd til statsforvaltningen	5	173 766 465	86 387 152
Sum overføringer fra fondet		180 085 605	166 238 112
Periodens resultat		-14 244 709	7 730 549
<i>Disponering</i>			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		14 244 709	-7 730 549
Oppstilling av balanse for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter			
	Note	2 018	2017
<i>Eiendeler</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		35 818 743	50 063 453
Sum eiendeler		35 818 743	50 063 453
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Opptjent fondskapital		-35 818 743	50 063 453
Sum fondskapital og gjeld		-35 818 743	50 063 453

Note 1)

Fondets midler er plassert på rentebærende konto innenfor Statens konsernkontoordning.

Note 2)

Forskningsavgiften betales inn på statsregnskapet via kapittel 5576 post 70 og inntektsføres på Finansdepartementet. Fondet får sin bevilgning via statsbudsjettet på kapittel 1137 post 54. Dette overføres to ganger pr. år. Det er gitt en merinntektsfullmakt i Prop. 1 S (2017-2018) som sikrer at fondet får inntekter over budsjett overført i desember slik at kapittel 5576 post 70 og kapittel 1137 post 54 er like pr 31.12.

Tabell 9. Fondets inntekter i 2018 fordelt på sektor.

Sektor	Kroner
Kjøtt	35 416 879
Egg	5 348 899
Fjorfekjøtt	13 751 495
Import	59 663 801
Vegetabiler	13 041 898
Korn	8 652 088
Melk	29 064 150
Honning	119 654
Sum	165 058 864

Note 3)

	Kroner
Sekretariatskostnader	3 946 000
Styrekostnader	327 099
Sum	4 273 099

Landbruksdirektoratet er sekretariat for fondet og mottar godtgjørelse for dette. Ellers under note 3) inngår kostnader til styremøter og styrehonorar. Arrangementer i regi av styret, som innspillseminar og deltakelse på konferanser, beløp seg til 41 830 kroner i 2018. Styrekostnadene var budsjettert til 600 000 kroner. Underforbruket skyldes blant annet nøktern deltakelse på eksterne arrangementer og at styremøtene er gjennomført på en kostnadseffektiv måte. Honorar og reisegodtgjørelse til styret utbetales etter statens satser.

Note 4)

	Kroner
Forprosjekter	2 046 042
Sum	2 046 042

Under note 4) inngår utbetaling av tilskudd til forprosjekter i regi av forskningsinstitusjoner (ikke-finansielle foretak) som Animalia AS, Njøs Næringsutvikling AS, Norgesfôr AS, NORSØK og RURALIS.

Note 5)

	Kroner
Forskningsprosjekter	89 391 130
Strategiske prosjekter Nofima	74 124 000
Nettverksprogram	2 000 000
Forprosjekter	6 688 335
Prosjektadministrasjon	1 563 000
Sum	173 766 465

Under note 5) inngår tilskudd til forskningsprosjekter og Nofimas strategiske programmer (2017-2020) som blir utbetalt gjennom Forskningsrådet i henhold til kontrakt og budsjett. Tilskudd til nettverksprogram gis til Forskningsrådets rammeprogram MILJØFORSK (2018-2020). Tilskudd til forprosjekter gis til forskningsinstitusjoner innen statsforvaltningen som NIBIO og NMBU. Forskningsrådet mottar honorar for prosjektadministrasjonen som de utfører på vegne av fondet. Dette er regulert gjennom en samarbeidsavtale. Honoraret deles mellom FFL og JA i forholdet 60/40.

Vedlegg 1: Budsjett 2018

Fondet for forskningsavgift	
Godkjent budsjett for 2018	
AVGIFTSINNTEKTER i 2018	Kr
Kjøtt - storfe/småfe/gris	35 098 000
Fjørfekjøtt	13 594 280
Reinkjøtt	280 000
Melk	28 529 550
Korn	10 495 206
Egg	4 403 000
Vegetabiler	13 000 000
Honning	100 000
Import	56 000 000
Tilbakeført	21 000
Inngående balanse fra 2017	2 055 261
Sum driftsinntekter	163 576 297
KOSTNADER FOU-PROSJEKTER OG ADMINISTRASJON	
Ansvar forskningsprosjekter	67 560 566
Ansvar forprosjekter og utredninger	844 000
Nofima; Strategiske programmer	74 124 000
Ansvar Miljøforsk, NFR	2 000 000
Avsetning til nye prosjekter og utredninger	25 000 000
Sekretariat Landbruksdirektoratet	3 996 224
Styrekostnader	600 000
Prosjektvurdering av NFR	1 566 000
Sum variable kostnader	175 690 790
DRIFTSRESULTAT	-12 114 493
Renteinntekter bank	700 000
Netto finansinntekter	700 000
RESULTAT	-11 414 493

Vedlegg 2: Pågående FFL-prosjekter pr. 31.12.2018

Tilsagns nr.	Prosjekt-tittel	Ansvarlig institusjon	%-andel av tilskudd	Prosjekt-type	Tilsagn, kr
262300	SunnMat - Sustainable utilisation of Norwegian agricultural produce with an emphasis on their health benefits av overall quality	Nofima	100	SP	116 740 000
262303	InnoFood: Innovation as foundation for sustainable value creation in the food industry	Nofima	100	SP	23 909 000
262306	FoodMicro-Pack: Reduced contamination, improved control, optimal packaging	Nofima	100	SP	86 160 000
262308	FoodSMaCK - Spectroscopy, Modelling & Consumer Knowledge	Nofima	100	SP	71 838 000
117025	MILJØFORSK 2018-2020 (NFRs rammeprogram)	NFR	50	Ramme	6 000 000
207767	Increased and sustainable production of healthy and nutritious protein crops	NIBIO (Bioforsk)	59	KPN	5 141 250
224771	Hvordan begrense de mest tapsbringende infeksjonene hos storfe i Norge? En studie av bovint respiratorisk syncytial virus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV)	NVH	25	KPN	3 414 600
225165	Emerging antimicrobial resistance in the food chain: Epidemiology and preventive measures against ESBL producing <i>E. coli</i>	Veterinærinst		KPN	1 914 600
225233	Genomisk seleksjon for foreffektivitet og redusert miljøbelastning i produksjonen av mjølk.	NMBU		KPN	2 340 000
225262	Sustainable production of traditional and novel cured dried meat products - DryMeat	SINTEF AS		KPN	4 800 000
225309	Smakfulle produkter av sau og lam. Bedre råvareutnyttelse og økt merverdi	Nortura SA		IPN	2 400 000
233637	Integrert plantevern ved fornying av eng for økt avling og god økonomi i grovfôrproduksjonen	NIBIO (Bioforsk)	65	KPN	3 491 620
233676	Fôring for livskraftige lam	NMBU	65	KPN	4 932 400
244117	Bærekraftig intensivering av korndyrkinga gjennom teknologidrevet behovstilpasning av N og soppmidler når flere stressfaktorer opptrer	NIBIO (Bioforsk)	60	KPN	3 030 000
244173	ANAVAC - A combined tissue culture and reverse vaccinology approach to develop a vaccine against <i>Anaplasma phagocytophilum</i> in sheep.	NMBU	60	KPN	3 120 000
244207	Bedre settepotetkvalitet gjennom økt kunnskap og metodeutvikling knyttet til problematiske skadegjørere	NIBIO (Bioforsk)	60	KPN	5 832 000

244210	Lønnsom dyrking av våroljevekster: en nøkkel til bedre kvalitet og økte avlinger i norsk korndyrking	NIBIO (Bioforsk)	60	KPN	4 824 000
244226	Sikker frøforsyning av klimatilpassa, norske kvitkløversorter. (<i>Trifolium repens L.</i>)	NIBIO (Bioforsk)	60	KPN	900 000
244231	New approaches for management and breeding of dairy cows in automatic milking systems	NMBU	60	KPN	9 778 800
244233	Heilgrøde av bygg og kveite som fôr til mjølkekyr	NIBIO (Bioforsk)	60	KPN	2 043 600
244434	Genomic selection of purebred animals for commercial crossbred performance	Norsvin SA	60	IPN	4 559 400
244441	Smartfrys - Tilnærmet "fersk" kvalitet på kjøtt med ny fryseteknologi	TOMA MAT AS	60	IPN	1 980 000
244464	Bekjempelse av matbårne virus	BAMA	60	IPN	2 364 000
244627	Effektiv produksjon av muggfritt pinnekjøtt og spekemat	Nortura SA	60	IPN	3 021 000
244633	Postprandiale effekter av eksisterende og nye innovative meieriprodukter	TINE SA	60	IPN	3 375 000
244635	Koksidiostatika-fri kyllingproduksjon.	Veterinær-inst.	60	KPN	7 200 000
159125	Håndtering av forsøksdata ved Senter for husdyrforsøk	NMBU	100	Forskning	8 000 000
254708	Målrettet fôrprosessering – et verktøy til økt energi- og proteinutnytting hos melkekyr	NMBU	65	KPN	3 924 000
254751	Trygg Havre - Resistens mot <i>Fusarium langsethiae</i> i norsk havre	NIBIO	65	KPN	5 598 240
255032	Diagnostikk, rensing og kryopreservering av bringebær, bjørnebær og sjalottløk.	NIBIO	65	KPN	2 249 760
255097	Fruktbare NRF-kyr	NMBU	65	KPN	3 924 000
255176	Fornyning av langvarig eng sett i produksjons-, klima- og kostnadsperspektiv	NIBIO	65	KPN	4 087 500
255245	Kostnadseffektiv grovfôrproduksjon	NIBIO	65	KPN	5 350 374
255261	Økt forbruk av norske kålvekster basert på kunnskap om sensoriske egenskaper og innhold av helserelevante plantestoffer	NOFIMA	65	KPN	4 290 240
255297	The use of whole-genome sequence data for precision breeding	NMBU	65	KPN	6 566 160
255324	Bærekraftig storfeproduksjon på beite og utmark	NMBU	65	KPN	3 139 200
255383	Kinolonresistens tross lite antibiotikaforbruk, mekanismer og aktuelle kontrolltiltak	Veterinær-inst.	65	KPN	4 185 600
255428	Genomic selection for improving yield and forage quality in timothy (<i>Phleum pratense L.</i>)	NMBU	65	KPN	3 139 200
256233	Fossilfri matproduksjon og økt avling ved bruk av dynamisk termisk energilagring i veksthus	Gether	65	IPN	2 616 000

256321	Kostandseffektiv implementering av ny avlsteknologi og optimal IT-arkitektur	Geno	65	IPN	4 662 366
256331	Vitamin K2 i meieriprodukter	TINE SA	65	IPN	1 797 192
256388	Økt sortiment, kvalitet og verdi av fryste norske grønnsaker	Findus	65	IPN	3 531 600
256487	Optimalisert strategi for bruk av plantevernmidler i norsk bærproduksjon	Agder NLR	65	IPN	3 139 200
256519	Presisjonsstyring av vatn- og næringstilførsel i epleproduksjonen for auka lønsemd	Rogaland Fruktdyrkerlag	65	IPN	3 924 000
256847	Optimalisering av råvarer og teknikk for bedre kvalitet og redusert svinn under lagring av rotgrønnsaker.	Toten Kålpakkeri	65	IPN	4 905 000
159143	Bladsjukdommer i norsk hvete	NIBIO	100	Utredning	300 000
159144	EUs klima- og energipolitikk mot 2030. Mulige konsekvenser av Europakommisjonens forslag for landsektoren. En forstudie.	NIBIO	100	Forprosjekt	444 000
159148	Strategier for overvåking og reduisering av sykdoms-epidemier i honningbie og villbiepopulasjoner i Norge	NMBU	100	Forprosjekt	500 000
267422	GRISEFINE LUNGER- en målrettet og samlet innsats for bekjempelse av luftveissykdom hos gris i Norge.	NMBU	70	KPN	3 360 000
267430	Påvisning og levedyktighet av parasitter i bær, frukt og grønt; utvikling og implementering av kvalitetssikringsverktøy for industrien.	NMBU	70	KPN	3 950 100
267444	Digital dermatitt hos kyr - en smittsom klauvsjukdom som truer dyrevelferden	NMBU	70	KPN	2 800 000
267456	Kan omgraving gjere grovfôrdyrking på myr meir klimavenleg?	NIBIO	70	KPN	1 848 000
267603	KALKULATOR: Kalkunvelferdsindikatorer for bedre dyrevelferd, dyrehelse og økt bærekraftig verdiskapning i norsk kalkunproduksjon	NMBU	70	KPN	1 904 000
267623	Mikrobiome i juret hos melkekyr: betydning for melkekvalitet, dyrehelse og påvirkning av bruk av antibiotika i behandling av mastitt	NMBU	70	KPN	3 962 000
267700	Effektive nye tiltak mot hønsehirse i korn, potet og grønnsaker basert på kunnskap om biologiske egenskaper til ugraset	NIBIO	70	KPN	4 196 500
267710	Arealfragmenteringen i jordbruket: årsaker, konsekvenser og tiltak	Ruralis	70	KPN	5 600 000
267806	Reliable and efficient high-throughput phenotyping to accelerate genetic gains in Norwegian plant breeding	NMBU	70	KPN	6 212 500
267974	Kontroll av frittlevende planteparasittære nematoder i potet, grønnsaker, jordbær og korn ved hjelp av nematodeflekk-dynamikk i Norge	NIBIO	70	KPN	3 500 000

267982	Beiteressurser, lokalsamfunn og rovdyr	Ruralis	70	KPN	5 250 000
268023	God helse og velferd for kalvar inn i ein bærekraftig norsk storfeproduksjon	Veterinærinst.	70	KPN	1 708 000
268048	Studier av underliggende faktorer som påvirker fruktbarheten i moderne, effektiv husdyrproduksjon gjennom nye epigenetiske og metabolomiske metoder	Høgskolen i Hedmark	70	KPN	7 361 900
268124	Genetic improvement of feed utilization in cattle and pigs	NMBU	70	KPN	7 126 700
268158	Positive emosjoner og miljøberikelse for avvente smågris	NMBU	70	KPN	2 479 400
269060	MeatCrafter - automatisk klassifisering av lam	Nortura SA	85	IPN	5 507 150
269064	Ysting av kaseinkonsentrert melk	TINE SA	85	IPN	3 315 000
269070	Energieffektiv produksjon av saltreduert spekemat	Grilstad AS	85	IPN	7 182 500
269074	Precision feeding of sows. Feed for need.	Norsvin SA	85	IPN	4 499 900
269227	Auka volum av smakfulle norske plommer	Ullensvang Fruktlager SA	85	IPN	5 950 000
269239	Helhetlig bioøkonomisk utnyttelse av fjørfe ved bruk av mobilt slakteri	Ytterøykylling AS	85	IPN	3 289 500
269264	Optimal matproduksjon basert på Big Data	Nortura SA	85	IPN	5 100 000
159151	VELKU/GOKU - Dyrevelferdsindeks for melkekyr	Tine SA	100	Forprosjekt	500 000
159153	X-NIR - integrert foranalyse på gården	Tine SA	100	Forprosjekt	500 000
159165	Samling og studier av norske kulturer for å sikre framtidig nasjonal "Tjukkmjølke"-produksjon	NMBU v/KBM	100	Forprosjekt	257 000
159166	ASD-metoden - Forprosjekt for utprøving av tiltak mot vekststagnasjon ved nyplanting i høgverdiproduksjonar	Njøs Næringsutvikling AS	100	Forprosjekt	500 000
159167	Biokull i fôr til sau, vil de spise det?	NIBIO	100	Forprosjekt	460 000
280332	Økt presisjon og målretting i gjødsling og avlingsfremmende tiltak i grovfôrproduksjonen IMPRESS	NIBIO	60	FP	4 800 000
280354	OPTIKORN: Tilpasningsstrategier for økt norsk kornproduksjon i et fremtidig våtere klima	NIBIO	60	FP	5 040 000
280364	Streptokokkinfeksjoner i moderne husdyrhold- en trussel for dyrehelse og matproduksjon	Veterinærinst	60	FP	3 612 612
280376	Vurdering av gamle norske frukt- og bærsortar for å fremja berekraftig og innovativ bruk i planteforedling, norsk fruktdyrking og næringsmiddelindustri	NIBIO	60	FP	5 880 000
280385	Aviærpatogene <i>E.coli</i> i norsk slaktekylling-produksjon- karakterisering, identifisering av risikofaktorer og utvikling av forebyggende tiltak	Veterinærinst	60	FP	2 248 800
280554	SmaT- Smart teknologi for bærekraftig landbruk	Ruralis	60	FP	2 868 600
280608	BærKraft: Bærekraftig jordbærproduksjon i plasttunneler	NIBIO	60	FP	5 996 400

280667	Bearbeidet mat med norske råvarer for forebygging av tykktarmkreft (VegMeatCRC)	Nofima	60	FP	5 282 400
281130	Tilpasset opplæring på gård for elever på ungdomstrinnet	Agderforskning AS	60	FP	3 360 000
281207	Effekt av lipider i kjøtt og meieriprodukter på fordøyelse og lavgradsbetennelse i celler, dyr og mennesker	NMBU	60	FP	5 051 400
281221	GrassRobotics: en ny tilpassingsstrategi for grovfôrproduksjon under våte vekstforhold- robothøsting og høykvalitetsfôr	NMBU	60	FP	7 199 400
281234	Robotiserte celler for effektiv produksjon i norsk kjøttindustri	NMBU	60	FP	6 019 200
281251	Mot ei framtid for utmarksbeitet- om reglar, normer og samarbeid i utmarkas beiteområder	NIBIO	60	FP	3 945 600
281942	Development of a metabolomic- and immunological platform as a precision phenotyping tool for selection of pigs with improved resilience	NORSVIN R&D AS	70	IPN	3 705 794
281968	Presisjonsgjødsling til epletre	Hardanger Fjordfrukt SA	70	IPN	6 707 000
281974	Future Farm: Morgendagens digitale løsninger for bonden	TINE SA	70	IPN	7 824 598
282031	Towards a Norwegian pork production free of tail biting	Norsvin R&D AS	70	IPN	3 704 382
282033	Trygg Emballering, Mat og Migrasjon	Tommen Gram AS	70	IPN	1 694 400
282053	Saken er Biff	FATLAND JÆREN AS	70	IPN	3 526 470
282252	New traits in pig and cattle based on 3D imaging technology	NORSVIN R&D AS	70	IPN	5 933 930
282257	Helsetilstanden til steinfrukttrær må forbedres	FRUKTGÅRDEN AS	70	IPN	6 283 400
282466	Smart sensor and optimisation systems for future food biorefineries	BIOCO AS	70	IPN	3 664 140
159176	Plast i landbruket: kilder, massebalanse og spredning fra jord til vann («PLASTLAND»)	NIVA	100	Forprosjekt	500 000
159177	Detection of lameness and mastitis pathogens in milk using visual and olfactory sensing	Teknova AS = NORCE	100	Forprosjekt	500 000
159178	WheyBiotics, prebiotika for selektiv vekst av gode bakterier. Mot en effektiv utnyttelse av laktose i myse og generering av høyverdi produkter	NMBU	100	Forprosjekt	500 000
159179	Virus i korn, diagnostikk og kartlegging (VirCer)	NIBIO	100	Forprosjekt	500 000

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: forskning@landbruksdirektoratet.no

www.landbruksdirektoratet.no